

Практичне заняття № 4

ТЕМА: Специфіка розвитку наукового стилю української мови

Опрацювати такі питання:

1. Перекладна природничо-теологічна література XI-XIII ст. киеворуської доби.
2. Розширення підстилів і жанрів наукового стилю у XIV-XVIII століттях
3. Науковий стиль новоукраїнської доби.
4. Диференційні особливості сучасного наукового стилю.

Література

Основна

1. Городиловська Г. Проблема стилів в українському мовознавстві. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2003. Вип. 23. С. 136-143.
2. Жанри і стилі в історії української літературної мови / В.В. Німчук, В.М. Русанівський, І.П. Чепіга та ін. Київ: Наукова думка, 1989.- 288 с..
3. Зелінська Н. Поетика приголомшеного слова (Українська наукова література XIX — початку XX ст.). Львів : Світ. 2003. 352 с.
4. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль. Київ : Наукова думка, 1976.- 288 с.
5. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови. Київ: Либідь, 1992.- 248 с.
6. Шаркань В. Формування наукового стилю нової української літературної мови в підросійській Україні. *Українська мова*. 2013, № 2. С.100-118

Додаткова

1. Гавриш І.В. Розвиток українського наукового стилю 20 — 30-х років XX століття (на матеріалі науково-технічних текстів) : автореф. дис. ...канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова. Харків, 2001. 20 с.
2. Коваль А.П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. Київ: Вид-во Київського ун-ту, 1970. 307 с.
3. Наєнко Г. Етапи становлення наукового стилю української мови : кінець 16 — перша половина 17 століття. Мовознавство : матеріали V конгресу МАУ. Чернівці, 2003. С. 162–167.

4. Селегій П. Нуковець і його мова. *Українська мова*, 2012, № 4. С.18-28.
5. Сліпушко О. Софія кївська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X—XIII століття). Київ: Аконіт. 399с.
6. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Нью-Йорк, 1956. С. 42-67.

Виконати вправи й завдання вдома

Завдання 1.

Дібрати по одному зразку текстів кожного підстилю наукового стилю сучасної української мови. Визначити жанр, прокоментувати мовні особливості й структуру тексту.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Встановити риси наукового стилю (до кожного зразка) за його мовними (стилетвірними, лексичними, граматичними) особливостями. Назвати підстиль і жанр наукового стилю.

Текст 1.

И тѣмъ: возми сира молодого, виполощи его добре и выдави з води, придай бѣлка о(т) я(й)ця курячого и комфорі трохи и прикладай к(ъ) очамъ.

Поты справуючиі про(с)тиє (ж) лѣка(р)ства. Дозрѣліє ягоди бузиновіє усуши, ка(к) надлежить, что(б) не поплѣснѣлы, и с(ъ)ховай. А я(к) потреба, возмы ихъ пригорщъ малую и стол(ъ)чи грубо, то є(ст) не на поро(х), або в рукахъ розтерты, вложи в(ъ) горщикъ, в(ъ)ли(й) лѣтепла карватку, что(б) било третя ча(ст) фу(н)та води, вари толко, сколько прочита(т) «О(т)чє нашъ» разо(в) нѣсколко, о(т)ставъ о(т) огня и, я(к) устой[т]ся, з(сѣ)лєй зве(р)ху, присолоди, дай на но(ч), випотится належить. Сокъ бузинови(й) тожъ по(т) побужа, але слабє для сили, утраченой чрезъ смаженіє. Служа(т) тиє поти /24зв./ тиє поти на всякіє на розніє хороби, на горячки, спа(д)ми, урази, болєзни по со(с)тавахъ. И єсть много в нє(мъ) инихъ речей, поти справуючи(х), опрочъ лѣка(р)скихъ, яко то: зеліє карду(с) бєнєдикти, раковіє о(ч)ки, корє(н) лопановій, кофе, рогъ олєнєвой, сѣрка, ол(ъ)бротъ etc., etc.

Когда в горлѣ увязнє рибя костка албо что іное. Возми stoczka ш(ъ)матокъ нетол(ъ)стого, зогни его трохи на ко(н)цу і посмаруй оливою, вложи до го(р)ла и подва(ж) скоро рєчъ увя(з)лую, познаєшъ skutokъ певный.

На сухоты дѣтемъ. Возми яловцевого дrevка з гѣлками и із ягодами, посѣчи, придай листьє гѣбдового достаткомъ, вари в(ъ) ко(т)лѣ, в водѣ, процеди, купай дитину. По скупа(н)ню обми(й) его вино(мъ) и миро(мъ) теплимъ.

Прошокъ особливой жоло(н)дковый. Возми корєня ужо(в)никово... /25/ Возми корєня ужовникового, навєснѣ або в(ъ) єсени викопаного, и усушеного, и на поро(х) утє(р)того, лотъ, придай раковихъ очо(к) утє(р)тихъ пол(ъ)лота, мири чвєртъ лота, змѣшай, давай по скрипулѣ и мало по бол(ъ)шє чторанку в кофе любо в во(д)цѣ ка(р)ду(с) бєнєди(к)товой. И тѣмъ: ка(р)дусъ бєнєдикти зелія молодое, возми по сzipтє, в(ъ) май зобраного и усушеного,

вари в горщи(ч)ку, в(ъ) водѣ, придаючи ско(р)ки помара(н)чово(й) сухихъ , процѣдивши, пий чтора(н)ку натощо. Служи(т) на слабій жолудокъ и борони(т) о(т) велики(х) хоробъ.

На плѣуре перепнѣмонія, то єсть... Накопай навеснѣ кореня torianowego , усуши, а я(к) потреба, зотри на поро(х) и давай в тепломъ молоцѣ, либо в(ъ) во(д)цѣ, або въ декоктѣ карду(с) бенедикти, а напрѣ(д) кровь пу(с)титъ надлежитъ. И тѣмъ: возми сѣрки, суптѣлно утертой, олброту, спѣ(р)мацѣ(т) , зуба kornizego ,або кабана дикого, утертого, каждого заровно, здѣла(й) прошо(к) суп(ъ)тѣльный, которого давай п[о] польчверти лота в ситѣ мѣдовой, з(ъ) калачиковими /25зв./ з(ъ) калачиковими корѣнями перевареной. И тѣмъ: плѣура єсть запаленіє członek, зобра(нѣ) же внутрь, покривленихъ, pleura zва(н)нихъ, о(т) чѣго тѣ(ж) та хороба називає(т)ся плѣура перепнѣмонія. Єсть хороба, в которой плющи запаливаются, знаки обоихъ хоробъ мало рознятся о(т) себе . И тѣмъ: возми хлѣбъ з печи горячій, розрѣжь єго, пома(ж) обѣ половини олѣемъ іллянимъ и прикладывай, гдѣ боль обрѣмѣ(т). И тѣмъ: здѣлай поли(в)ку з насѣн(ъ)а конопляного, зогрѣй, распустив в ней лайно ко(н)скѣ, которій на оброку стойтъ, процеди, дай випи(т). Служи(т) сіє лѣка(р)ство натуромъ тлу(с)тимъ.

На застановленіє крови. На застановленіє збитного плинѣнія крови по ро(ж)денію, та(к)жѣ и мѣся(ч)ного возми води про(с)той три квате(р)ки, оцту ви(н)ного мощного квати(р)ку, зогрѣй, дай кристерѣ, дай юй такъ три рази чрѣ(з) ден(ъ), узнаєшь скуто(к) певный. /26/ певный. А по(д) той ча(с) не пи(т) пива хорому, толко воду, переварену з квѣтомъ мачку полного або з листьямъ маковымъ и ячменѣ(мъ) припѣканымъ.

Способъ роздиранія тѣ(р)пентини, до внут(р) ужава(нѣє) . Возми тѣ(р)пѣ(н)тини венецкой ло(ж)ку єдну, бѣло(к) з(ъ) я(й)ця єдинъ, вина двѣ ло(ж)ки, зби(й) тоє все на єди(н) разъ и дай випи(ти). Служ(ж)[и]тъ сіє на порушеніє урины заде(р)жаной, на боль крижовъ, на кол(ъ)ку и на камѣ(н), або и пѣсо(к) вигонить особливе.

На дворскую хоробу простѣ лѣка(р)ство досвѣ(д)чонѣ, на franki . Первого дня да(й) хорому до заживання то: возми води калачиковой ква(р)ту, в(ъ)пусти до ней ква(с)ной во(д)ки, то є(ст) спириту(с) вѣтриолѣ, кропель тры(д)цять, нехай єдну половину вип(ъ)єтъ зранку, зогрѣвши, другу на ночь. По зажи(т)ю того, назаутрь, что(б) випотѣлъ в(ъ) сухой ваннѣ при горѣл(ъ)цѣ, 3-(г)[о] дня дай лѣка(р)ство проно(с)ное, 4-(г)[о] дня дай знову водки калачиковой, якъ и пѣ(р)вѣй, такъ заправней, а по утру паки випотѣвать, ка(к) перво чинило(с) або ви(ш) /26зв./ якъ пѣ(р)во чинило(с) або ви(ш) спѣцѣфѣ(ко)ва(н)но, а по тому знову да(т) пу(р)гацію. И такъ чини(т) и болшѣ, по(ко)л(ъ) хороба досконало не улѣчи(т)ся, є(ст) тотъ способъ о(т) многи(х) досвѣдченъ.

И тѣмъ: kurenia osobliwe na dworskuu хоробу. Возми цинобри маля(р)ской утертой лото(в) 4, ладану, стораѣу рѣдкого, по пол(ъ)лота, змѣшай в(ъ) разъ єди(н) и роздѣли на три части ровніє, и то впрѣ(д) добре хорого препу(р)говать надобно. И тѣмъ: накурива(т) хорого чторанокъ, каждого дня пооди(н)о(ж)ди, тѣмъ способомъ: посади хорого на столцу ни(з)комъ, окри(й) єго в(ъ)сєго добре, виня(в)ши голову, положи по(д) столецъ уголя жаркого з(ъ) фаєркою, на которую клади по шматку разъ поразъ зви(ш) описаной миѣстури, аби пара або димъ цѣлого обходилъ хорого, чини(т) такъ имѣєшь чрѣзъ три днѣ.

Декоктъ, служащей не толко на дво(р)ску хоробу, аѣ тожъ и на голови афѣкція, либо з земной, либо вѣлготно(й) причины походячої , досвѣдчоній.

(ЛѢКАРСТВА ОПИСА(НЪ)НІЄ, КОТОРЫМЫ БѢЗ(З) МѢДИКА В ДОМУ ВСЯКЪ ПОРАТОВАТСЯ МОЖЕТЪ. Сер.ХУІІІст.)

Текст 2.

Кочубінська Є. А., Челнокова Г. О.

DOI: <https://doi.org/10.18523/2617-70802201924-32>

НЕПЕРЕРВНІ ЧАСТКОВІ ВІДОБРАЖЕННЯ НА БЛОК-СХЕМАХ

Вступ

У багатьох прикладних задачах зустрічаються системи інцидентності — пари із множини елементів та множини підмножин множини елементів. Часто при побудові такої системи бажано, щоб окремі підмножини елементів не мали переваги над іншими. Важливим прикладом такої задачі є планування статистичних досліджень, де елементами є випробовувані зразки, а множинами — окремі експерименти, в яких порівнюється певна кількість зразків. Очевидно, що така рівноправність для всіх підмножин може бути досягнена, лише якщо для кожного n , для якого в системі є підмножина розміру n , система містить всі можливі підмножини розміру n , але часто це не є практично досяжним. Постановка більш слабких, проте чітко визначених умов, призводить до поняття збалансованої неповної блок-схеми. Як виявилось, блоксхеми є не лише практично корисним об'єктом, але й мають цікаві властивості як комбінаторні системи, що є тісно пов'язаними з теорією чисел [2], теорією груп та напівгруп [1; 7], дискретними геометріями [8] і т. д. Незважаючи на значний обсяг досліджень, присвячених блок-схемам, ряд основних проблем лишається невирішеним, зокрема невідомо, чи можна побудувати точні необхідні і достатні умови існування блок-схеми з заданими параметрами. Так, наприклад, незважаючи на наявність значної кількості наборів параметрів, для яких побудовано блок-схеми або доведено їх неіснування [2; 5; 6], та деякої кількості більш загальних результатів [2; 9] на даний момент лишається невідомим, чи існують блок-схеми з параметрами (46, 69, 9, 6, 1), (51, 85, 10, 6, 1) [4].

Ця робота зосереджена на дослідженні властивостей неперервних часткових відображень на блок-схемах, запропонованих в [1]. У розділі 1 розглядається поняття неперервного часткового відображення на системі інцидентності та наводяться деякі їх загальні властивості, основна з яких — ізоморфність простору неперервних часткових відображень на системі інцидентності і трансляційної оболонки. Неперервні часткові відображення на блок-схемах 25 пи, породженої цією системою. Також вводиться формальне означення поняття блок-схеми та наводяться властивості неперервних часткових відображень заданих на блок-схемах. У розділі 2 наведено зведення задачі побудови блок-схеми з заданими параметрами до задачі булевої (псевдобулевої) здійсненності. Розділ 3 містить опис побудови контрприкладу до гіпотези, зробленої авторами роботи [1]. У розділі 4 наведено дослідження властивостей складених блок-схем — блок схем, множину блоків яких можна розбити на підмножини, кожна з яких у свою чергу задає блок-схему.

Часткові відображення на системах інцидентності та блок-схемах. Однією з проблем комбінаторного аналізу є розташування об'єктів у певну визначену кількість множин так, щоб i -й об'єкт зустрічався g_i разів серед усіх множин, j -та множина містила k_j об'єктів та щоб двійки, трійки та схожі групи об'єктів зустрічались визначену кількість разів. Математичні структури, що

відповідають цій задачі, називають системами інцидентності (incidence system) або тактичними конфігураціями (tactical configuration).

Визначимо систему інцидентності як пару $D = (V, B)$, де V — скінченна множина точок, а B — множина підмножин V , які називатимемо блоками.

Автори роботи [1] вводять поняття неперервних відображень на схемах інцидентності.

Означення 1. Нехай $D = (V, B)$ та $D_0 = (V_0, B_0)$ системи інцидентності. Часткове відображення $f: V \rightarrow V_0$ називається неперервним, якщо $f^{-1}(b_0) \in B \cup \{\emptyset\}$ для всіх $b_0 \in B_0$. Далі в цьому розділі перелічено основні результати, отримані в [1] для неперервних відображень на схемах інцидентності та блок-схемах. Позначимо $\Omega(D) := \{f: V \rightarrow V_0 \mid f \text{ неперервне}\}$. Кожне відображення $f \in \Omega(D)$ породжує відображення $f: B \rightarrow B_0$, що діє справа на B і визначається системою $bf = (f^{-1}(b))$, якщо $f^{-1}(b) \neq \emptyset$; невизначена, інакше.

Означення 2. Нехай $D = (V, B)$ система інцидентності. Матрицею інцидентності системи D називається матриця $|V| \times |B|$ A така, що $a_{ij} = A(v_i, b_j) = 1$, якщо $v_i \in b_j$; 0 , інакше. Надалі в роботі розглядатиметься тільки клас систем інцидентності, який називають збалансованими неповними блок-схемами.

Означення 3. Система інцидентності називається збалансованою неповною блок-схемою (balanced incomplete block design – BIBD) з параметрами (v, b, r, k, λ) , якщо: 1) $|V| = v$, $|B| = b$; 2) кожна точка з V входить рівно в r блоків з B ; 3) кожен блок містить рівно k точок з V ; 4) кожна пара різних точок з V входить рівно в λ блоків B .

У термінах матриці інцидентності A системи D можна записати умови еквівалентні умовам 2) — 4): 2') $AJ|B| \times 1 = rJ|B| \times 1$; 3') $J1 \times |V| = kJ1 \times |B|$; 4') $AA^T = (r - \lambda)I|V| + \lambda J|V| \times |V|$, де $J_{m \times n} = m \times n$ матриця, всі елементи якої рівні 1 , та $I_m = m \times m$ одинична матриця. Можна показати, що $\det(AA^T) = (r - \lambda)v - 1$ ($(v - 1)\lambda + r$), тому (крім вироджених випадків, зазначених в рівності) матриця AA^T оборотна. Оскільки $\text{rank}(A) = v$ то $v < b$ (нерівність Фішера). Наведемо узагальнення цієї нерівності для неперервних відображень.

Лема 1. Нехай $D = (V, B)$ блок-схема, якщо $f \in \Omega(D)$, то $\text{rank}(f) \leq \text{rank}(f)$. Також можна показати, що параметри блок-схеми D задовольняють рівності $bk = vr$ та $r(k - 1) = \lambda(v - 1)$. Тобто, будь-які три параметри визначають два інші, тому задаватимемо лише параметри (v, k, λ) , описуючи блок-схему.

Лема 2. Нехай $D = (V, B) = (v, k, \lambda)$ блок-схема. Якщо $f: V \rightarrow V \in \Omega(D)$ непусте ін'єктивне часткове відображення, то $\text{dom}(f) = V$.

Наслідок 3. Нехай D — блок-схема. Тоді $f \neq \emptyset \in \Omega(D)$ ін'єктивне тоді і тільки тоді, коли f автоморфізм на D .

Лема 4. (Лема однорідності) Нехай $D = (V, B) = (v, b, r, k, \lambda)$ блок-схема. Якщо $f \in \Omega(D)$ непусте відображення, тоді існує натуральне число d ,

що ділить k , таке, що $|f^{-1}(v)| = d$ для всіх $v \in f(V)$. Більш того, $r(k - d) = \lambda(m - d)$, де $m = |\text{dom}(f)|$. Називатимемо d степенем неперервного відображення f і позначатимемо $d = \deg(f)$.

Наслідок 5. Нехай $D = (V, B)$ — блок-схема. Тоді $f \in \Omega(D)$ має $\text{dom}(f) = V$ тоді і тільки тоді, коли f автоморфізм на D .

Наслідок 6. Нехай $f \in \Omega(D)$ автоморфізм на D . Тоді $\text{rank}(f) < v - 2$.

Означення 4. n -аркою в блок-схемі $D = (V, B)$ називається підмножина W множини V , така, що кожний блок $b \in B$ перетинає W або в 0 , або в n точках.

Наслідок 7. Нехай $D = (V, B)$ — (v, k, λ) блок-схема і нехай f непусте неперервне відображення. Тоді $f(V)$ — $k \cdot d$ -арка.

(Могилянський математичний журнал. 2019р.)

Текст 3.

Тема 4. Сонце — найближча зоря

1 Фізичні характеристики Сонця. Будова Сонця та джерела його енергії

Сонце — одна з мільярдів зір нашої Галактики, центральне світило в Сонячній системі, вік якого близько 5 млрд років. Воно дає Землі тепло і світло, що підтримує життя на нашій планеті. Сонце (рис. 1.1) розташовується на близькій відстані від Землі — усього 150 млн км, тому ми бачимо його у формі диска. Вивчення Сонця має дуже важливе практичне значення для розвитку земної цивілізації.

Рис. 1.1. Сонце

Температура Сонця вимірюється за допомогою законів випромінювання «чорного тіла». Сонце випромінює електромагнітні хвилі різної довжини, які нашим оком сприймаються як біле світло. Насправді біле світло складається з цілого спектра електромагнітних хвиль від червоного до фіолетового кольору, але Сонце випромінює найбільше енергії у жовто-зеленій частині спектра, тому астрономи називають Сонце жовтою зорею. Температура на поверхні Сонця становить 5780 К.

Світність Сонця (L_s) визначає потужність його випромінювання, тобто кількість енергії, що випромінює поверхня Сонця у всіх напрямках за одиницю часу. Для визначення світності Сонця треба виміряти сонячну сталу q — енергію, яку отримує 1 м^2 поверхні Землі за 1 сек за умови, що Сонце розташоване в зеніті. Для визначення світності Сонця необхідно величину сонячної сталої помножити на площу сфери з радіусом R :

$$L_s = 4\pi R^2 \cdot q \approx 4 \cdot 10^{26} \text{ Вт}, \quad (1.2)$$

де $R = 1,5 \cdot 10^{11} \text{ м}$ — відстань від Землі до Сонця.

Будова Сонця. Сонце — величезна розжарена плазмова куля, що має складну будову своїх зовнішніх і внутрішніх шарів. У результаті фізичних процесів, що протікають в надрах Сонця, безперервно виділяється енергія, яка передається зовнішнім шарам і розподіляється на все більшу площу. Внаслідок цього з наближенням до поверхні темпе-

Сонячна стала q — енергія, яку отримує 1 м^2 поверхні Землі за 1 сек, якщо сонячні промені падають перпендикулярно до поверхні. За сучасними даними, на межі верхніх шарів атмосфери Землі величина сонячної сталої дорівнює $q = 1,4 \text{ кВт/м}^2$

Ядро — центральні області Сонця, де протікають термоядерні реакції

Текст 4.

Опис і вибір технології виробництва сиру “Едам”

Приймання і підготовка молока полягає у визначенні його кількості, контролю якості та визначенні гатунку. Приймається молоко через лічильник, потужністю 25 тис. л/год., на вагах марки РП-3.

Охолодження молока проходить на пластинчатому охолоджувачі марки ОО1-У10, потужністю 12,5 тис. л/год. до температури $(4 \pm 2) ^\circ\text{C}$.

Приготування нормалізованої суміші, шляхом додавання до незбираного молока молоко нежирне. Зберігання в танках марки В2-ОХР-50.

Очищення суміші на сепараторі-молокоочиснику марки А1-ОЦМ-25, попередньо підігрітого на пастеризаційно-охолоджувальній установці марки А1-ОКЛ-25 до температури $(30-35) ^\circ\text{C}$. Потужність установки - 25 тис. л/год.

Пастеризація молока на пастеризаційно-охолоджувальній установці марки А1-ОКЛ-25 при температурі $(72-74) ^\circ\text{C}$, 20-25 сек.

Охолодження молока до температури приміщення і відправлення на дозрівання при температурі $(10 \pm 2) ^\circ\text{C}$ не більше (12 ± 2) год. в танках марки В2-ОХР-50.

Підігрів суміші до температури заквашування $(32-34) ^\circ\text{C}$ на пластинчатому підігрівачі марки А1-ОНС-25.

Передача суміші в сирцех. Заповнення сироробних ванн марки В2-ОСВ-10 потужністю 10 т, та сировиготовлювачів потужністю 15т. Одразу ж вносять барвник “Анато” згідно інструкцій.

Заквашування суміші проходять при температурі $(32-34) ^\circ\text{C}$ закваскою прямого внесення, згідно з інструкцією по застосуванню.

Внесення калієвої чи натрієвої селітри з розрахунку 10-30 г сухої солі на 100 кг суміші. Внесення хлористого кальцію з розрахунку 10-40 г на 100 кг суміші. Внесення молокозсідального ферменту згідно інструкції по застосуванню препарату. Розчин вводять в молоко тонким струменем по всій поверхні молока.

Суміш перемішують (6 ± 1) хв. і потім залишають у спокої. Сквашування суміші протікає протягом (30 ± 5) хв. Контроль температури термометром. Готовий згусток розрізають і проводять постановку зерна потягом (15 ± 5) хв., контролюють кислотність сироватки за ГОСТ 3624-94.

Далі відкачування $(25 \pm 5)\%$ сироватки від кількості переробленого молока, яке триває близько 15-ти хвилин. Контроль кислотності сироватки.

У випадку дуже інтенсивного розвитку молочнокислого процесу, до другого нагрівання в суміш сироватки з зерном рекомендується внести $(5-10)\%$ пастеризованої води. Перед другим нагріванням також допускається видалення ще 25% сироватки.

Друге нагрівання проводять при температурі $(38-41) ^\circ\text{C}$, протягом (15 ± 5) хв. Контроль кислотності сироватки.

Вимішування зерна $(30-50)$ хв.

Часткове соління сиру в зерні розчином кухонної солі з розрахунку (250 ± 50) г солі на 100 кг молока.

Далі проводять формування сиру з пласта у формовочному апараті марки Я5-ОФІ-1. Пласт підпресовують протягом (20 ± 5) хв., при тиску $(1-2)$ кПа, розрізають на

бруски відповідних розмірів. Бруски сирної маси поміщають у підготовлені форми і витримують (20-50) хв. для самопресування. Через (15±5) хв. з початку самопресування сир перегортають, маркують казеїновими цифрами.

Перед пресуванням сир загортають у вологі серветки. Пресування сиру триває (2,0±0,5) год., при поступовому збільшенні тиску від 10 до 16 кПа. При необхідності через (45±15) хв. з початку пресування сир перепрасовують. Оптимальна масова частка води в сирі після пресування (43-45)%, рН (5,5-5,8). Головки зважують на електричних вагах і відправляють на контейнерах для посолки у соляний басейн з розсолем температурою (10±2) °С концентрацією повареної солі не менше 18%, протягом (2-5) діб з масою головки до 2,5 кг; (2-5) діб - (2,5-5,0) кг.

Сушіння сиру в сушильній камері при температурі (10±2) °С і відносній вологості (85-90)%, 2-3 доби. Контроль температури і води повітря психрометром.

Пакування сиру з наведеною кіркою на вакуум упаковочній установці марки ВУМ-5.

Визрівання сиру в камері при температурі (12±2) °С і відносній вологості повітря (80-90)%, тривалістю 30 діб.

Маркування сиру, пакування в картонні ящики по 6 головок.

Зберігання сиру на підприємстві при температурі (0-6) °С і відносній вологості (80-85)% до моменту відправлення.